

Projektrapport til det erhvervsrelaterede projekt

Internetguide til musiklivet i Randers

Jane Kjemtrup Andersen
Mette Gerdt Nielsen
Sydney Spring Jensen

Kontaktpersoner på Randers Bibliotek:
Leder af voksenområdet, Eva Bisbjerg og
Koordinator for musikgruppen, Kasper Hagel Madsen

Vejleder: Bo Gerner Nielsen
Danmarks Biblioteksskole, Aalborg
Januar 2009

Antal ord: 9.856

Abstract

Rapporten gør rede for et projekt om udvikling af en Internetguide til musiklivet i Randers til Randers Bibliotek. Efter en undersøgelse af muligheder inden for webdesign, informationsarkitektur og sociale teknologier blev der udarbejdet et løsningsforslag til design af en musikguide.

I rapporten analyseres baggrunden og formålet for musikguiden, der defineres brugergrupper, analyseres forhold om webdesign, brugervenlighed og konventioner, diskuteres fordele og ulemper ved sociale teknologier, og der undersøges informationsarkitektur inden for musikgenrer.

Der konkluderes, at for at opfylde sin rolle som kulturformidler skal biblioteket legitimere sig og være synlig på Internettet, hvor brugerne er, samt følge de konventioner inden for webdesign der er gældende på Internettet.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Indledning	4
Problemformulering	5
Metode	5
Analyse:	
Randers Bibliotek og omverdenen (Jane)	6
Musikguidens brugere (Sydney)	8
Webdesign (Mette)	11
Sociale teknologier til brugerinddragelse (Sydney)	15
Informationsarkitektur (Jane)	18
Evaluering af projektet	21
Konklusion	24
Litteratur	25
Bilag	

Indledning (Jane, Mette, Sydney)

En af folkebibliotekernes roller er at være kulturformidlere. (Andersson og Skot-Hansen, 1994) De skal derfor gøre borgerne opmærksomme på de mange kulturelle tjenester og tilbud, som de har. Med andre ord skal de profilere sig. De skal gøre en aktiv indsats for at få borgerne til at benytte bibliotekets tilbud.

Samtidig tegner der sig i biblioteksstatistikken et billede af, at brugerne anvender det virtuelle bibliotek mere og mere, samtidig med at det fysiske bibliotek bruges mindre og mindre. (Biblioteksstyrelsen, 2007) Derfor bliver det endnu mere nødvendigt for bibliotekerne at stå stærkt på Internettet. I erkendelse heraf vil Randers Bibliotek forny deres gamle vejviser.

Randers Bibliotek har en online vejviser over musiklivet i Randers og omegn. (Randers Bibliotek, 12.02.2008)

Vejviseren er en samling af kontaktoplysninger for forskellige personer og organisationer i det lokale musikliv. I opslaget i Biblioteksskolens projektdatabase skriver Randers Bibliotek, at de ønsker at udvikle en musikguide, som kan profilere lokalmusik, og på længere sigt kan være med til at kortlægge alt musikliv i Randers Kommune. Ét af formålene er at sikre lokal kulturinformation til lokalbefolkningen. (DB Studienet)

Randers Bibliotek ser en modernisering af musikvejviseren som en løsning af et centralt problem for dem, nemlig at brugerne af den nuværende vejviser ikke sørger for at opdatere og ajourføre oplysningerne. (Produktrapport, s. 25-26) Den nuværende vejviser fremstår således som uddateret og direkte misvisende.

Det indgår i bibliotekets strategi, at web 2.0 teknologier indarbejdes i bibliotekets websted og dermed indbyder til brugerdeltagelse. (Bilag 1) Derfor ønsker Randers Bibliotek, at sociale teknologier skal indgå i designet af en ny musikguide.

Når der udvikles websteder påpeger Hummelshøj at "Det er vigtigt, at det enkelte bibliotek er meget bevidst om, hvad det vil med sit website og gør det synligt. Man kan sige, at det både drejer sig om at have en klar profil og et brand." (Hummelshøj, 2006, s. 51)

Jakob Nielsen skriver, at et kendetegn på brugervenlige websteder er "smagfuld enkelhed og fokusering på brugerens mål frem for prangende design." (Nielsen, 2001, s.13)

Nielsen skriver ligeledes, at webbrugerne er målorienterede og utålmodige, derfor skal indholdet sigte på at give hurtige svar og være nyttigt for brugeren. (Nielsen, 2001, s.166) Det stiller krav til musikguidens informationsarkitektur. Der skal være en logisk opstilling, som gør brugeren i stand til hurtigt at finde, hvad han/hun søger.

Det er altså indholdet af websiden/bibliotekstjenesten, der skal bringes frem og skubbes ud hvor brugeren er. Virkeligheden på Internettet er, at det bugner med websider, der handler om musik, så konkurrencen for Randers Bibliotek bliver hård. Hvordan kan en

musikguide for lokal musik i Randers spille en rolle i denne sammenhæng? Hvad skal der til, for at musikguiden kan blive brugervenlig og attraktiv?

Alt dette leder os frem til en problemformulering, der lyder således:

Problemformulering (Jane, Mette, Sydney)

Hvordan designer vi en ny musikguide til Randers Bibliotek, der opfylder krav om, at brugerne af musikguiden er med til at opdatere og ajourføre denne?

- Vi undersøger webdesign med fokus på målgrupper, informationsarkitektur, navigation, konventioner og brugervenlighed.
- Vi undersøger web 2.0 teknologier, og diskuterer fordele og ulemper når disse implementeres på bibliotekets webside.
- Vi undersøger baggrunden og formålet med Randers Biblioteks ønske om en Internetguide over musiklivet i Randers.

Metode (Jane, Mette, Sydney)

For at få et indblik i de rammer en ny musikguide skal indgå i, og for at fastlægge og afgrænse projektet, deltog vi i Musikgruppens månedsmøder. Vi havde strukturerede samtaler med 2 af musikbibliotekarerne, og møder med vores kontaktperson, der bl.a. fortalte om Randers Biblioteks visioner og strategier. Disse visioner og strategier danner grundlag for en handleplan, der udarbejdes i et samarbejde med Randers Kommune. (Bilag 3)

Der indgik flere teoretiske rammer i projektet inkl. udvikling af bibliotekstjenester, brug af sociale teknologier og brugerinddragelse, webdesign, informationsarkitektur og brugervenlighed. Flere af disse teoretiske rammer ligger uden for de rent biblioteksfaglige rammer, og derfor måtte projektarbejdet begynde med læsning af relevante tekster inden for de områder, som har ligget uden for skolens undervisning.

Vor undersøgelse er foretaget med afsæt i én af Molichs 5 gyldne regler, "lær af andre", samt Wodtke's "landskabsanalyse" dvs. at skabe overblik over et emne ved at undersøge konkurrenternes websteder. (Molich, 2000, s. 30, Wodtke 2003, s. 65)

Vi har søgt på Internettet efter relevante websteder, weblogs, wikis og portaler for at samle gode eksempler, som kunne bruges til inspiration til en musikguide. Der blev søgt bredt på Internettet - ikke kun efter musik websteder eller efter biblioteksløsninger. Vi søgte efter gode eksempler for anvendelse af web 2.0 teknologier, gode eksempler på musiksider samt informationsarkitektur relateret til musik.

Baseret på vore undersøgelser blev der opstillet relevante muligheder med en diskussion af fordele og ulemper, og ud fra disse betragtninger foretog vi en vurdering af den bedste løsning til Randers Biblioteks musikguide.

Ved begyndelsen af projektet var vi opmærksomme på vor manglende viden på området. Vi erfarede via teorierne, at for at designe et brugervenligt websted anbefales det at anvende testpersoner, der involveres fra starten af projektet til det endelige resultat kommer online. (Snitker, 2001, s. 18-19). Vor vejleder kommenterede yderligere, at det ville være problematisk ikke at inddrage brugerne. Derfor reviderede vi vor metode og har haft strukturerede samtaler med to potentielle brugere af en ny musikguide, for at høre deres holdninger og forventninger til en musikguide over musiklivet i Randers.

Vi har ikke anvendt en metode, der direkte inddrager brugerne, men har anvendt principperne i heuristisk inspektion, som er en vurdering af de rigtige brugeres reaktioner. (Snitker, 2001, s. 57) Vi er gået ud fra vore foreløbige skitser, og har haft fokus på brugernes perspektiv.

Da en musikguide var planlagt i henhold til handlingsplanerne, havde vi forventet, at behovet for en musikguide var undersøgt. Vi havde endvidere forventet, at kunne gøre brug af eventuelle erfaringer fra Randers Biblioteks bibliotekarer med den nuværende musikvejviser. Dette var ikke tilfældet.

Analyse

Randers Bibliotek og omverdenen (Jane)

Randers Bibliotek er et stort centralbibliotek som ifølge biblioteksstatistikken pr. 01.01.2008 betjener 93.644 borgere (børn såvel som voksne). Biblioteket havde i 2007 et udlån af monografier og serieproduktioner på 965.258. (Styrelsen for Bibliotek og Medier, 2008). Dette placerer Randers Bibliotek blandt de 10 største folkebiblioteker i landet.

I biblioteksstatistikken for 2007 kan det ses, at Randers Biblioteks tilbud bruges af lånerne. Både for de fysiske besøg og de virtuelle besøg ligger Randers Bibliotek langt over landsgennemsnittet. Det ses i nedenstående tabel, at det sammenlagte antal besøg på biblioteket falder en smule. Men der tegner sig et billede af, at de virtuelle besøg er i kraftig stigning, og de fysiske besøg falder. Set i det perspektiv er det en nødvendig satsning for Randers Bibliotek hele tiden at forbedre og udvide sine services i på Internettet.

	Fysiske besøg	Virtuelle besøg	Besøg i alt
2007	580.133	267.984	848.117
2006	654.347	212.487	866.834
2005	706.442	178.701	885.143

(Styrelsen for Bibliotek og Medier, uå.)

Der er i tabellen ikke korrigeret for, at Randers Biblioteks befolkningsgrundlag, som følge af kommunalreformen, faldt med godt 10.000 borgere fra 2006 til 2007.

Biblioteker er underlagt kommunalt selvstyre, og skal finansieres af det bloktilskud som kommunerne modtager fra staten. Randers Bibliotek sorterer under Randers Kommunes kulturel forvaltnings budget. (Randers Bibliotek, 07.11.2008)

I praksis fungerer det sådan, at biblioteket tegner en 2-årig kontrakt med Randers Kommune, som indeholder strategiske mål for perioden. Dette arbejde kan ses som en kontinuerlig cyklisk proces. Biblioteket laver 2-årige overordnede kontrakter med Randers Kommune. Disse træder i kraft januar i ulige år. (Bilag 2)

Umiddelbart derefter udarbejder afdelingerne på biblioteket handleplaner for perioden for deres specifikke område. Det vil sige:

- Voksenområdet
 - Børn- og ungeområdet
 - Materialeområdet
- (Randers Bibliotek, 21.11.2008)

Det vil sige, på nuværende tidspunkt (efterår 2008) står biblioteket i afslutnings- og evalueringsfasen af kontrakten for 2007-09, men er også allerede ved at forberede handleplaner til 2009-11 perioden.

Direktør for biblioteksstyrelsen Jens Thorhauge bliver i Nyt fra Biblioteksstyrelsen citeret for i sin mundtlige årsberetning at udtale, at "Biblioteksstyrelsens strategi peger helt overordnet på de tre parallelle udviklings-linier: 'Web-vejen', 'Det forunderlige hus' og 'Get moving'". (Biblioteksstyrelsen, 2006, s. 6) Det er således denne struktur som Randers Bibliotek bygger deres strategi på. I Randers Biblioteks strategi hedder de tre veje:

- Det forunderlige hus. Som handler om det fysiske bibliotek som et inspirerende sted for læring og et kulturelt mødested
 - Web-vejen
 - Ud af huset
- (Bilag 1)

For alle disse tre områder er der i strategien angivet ideelle mål for, hvad der konkret kan ses på biblioteket, når vi kommer til år 2009. I forlængelse af den overordnede strategi, har de enkelte områder udarbejdet en handleplan.

Randers Bibliotek arbejder stærkt på at have tilbud til borgerne på nettet. Musikbiblioteket har således en profil på MySpace. Via denne profil er de blevet venner med 60 lokale kunstnere og andre interessenter på musikområdet som lydstudier, bookingselskab mm. Musikbiblioteket har derfor allerede taget initiativer, der forfølger strategiens mål om at møde brugerne, der hvor brugerne er. (MySpace.com, 2008)

I musikområdets handleplan er det angivet, at der er en musikguide på nettet undervejs, idet de har fået studerende fra Danmarks Biblioteksskole på det erhvervsrelaterede projekt til at arbejde på det. (Bilag 3)

Som det er nævnt allerede i indledningen, er ideen til en musikguide på Internettet ikke en ny idé, men en videreudvikling af en allerede eksisterende tjeneste. Randers Bibliotek har for ca. 15 år siden udarbejdet en musikvejviser i trykt form. Den sidste trykte udgave udkom i 1995, hvorefter den overgår til online version på bibliotekets hjemmeside omkring 1998.

Den var tænkt som en samling af kontaktoplysninger på lokale musikalske kunstnere, således at interesserede borgere kunne finde ud af hvor de skulle henvende sig, hvis de ville vide noget om musiklivet. (Produktrapport, s. 28-29) Man ønskede også dengang at kortlægge musiklivet i Randers. For at komme med i vejviseren skulle man henvende sig til biblioteket, som så ville sørge for at indføre oplysninger i vejviseren.

Musikbibliotekar Claes Løfgren fortalte, at vejviseren aldrig var den helt store succes. Det er sjældent at nogen henvender sig for at ajourføre oplysninger. (Produktrapport, s. 28-29)

Randers Biblioteks handleplaner kan betragtes som kontrakter med kommunen. Jochumsen og Hvenegaard Rasmussen fremhæver, at markedstanken har fundet indpas i kommunernes kulturpolitik. De penge, som postes i kulturelle aktiviteter, betragtes som en investering. De hævder endvidere, at bibliotekerne er oppe imod stor konkurrence fra festivaler og kulturhuse, som har nemmere ved at få politisk og økonomisk opbakning fra det kommunale selvstyre. Bibliotekerne er knap så spektakulære som ovennævnte, og får derfor en mindre andel af kagen. (Jochumsen og Hvenegaard Rasmussen, 2006, s. 47)

Markedstanken lægger pres på biblioteket, der skal bevise sin eksistensberettigelse. I denne virkelighed kan musikguiden ses som et forsøg på at synliggøre og legitimere musikbibliotekets aktiviteter ikke kun overfor bibliotekets brugere, men også overfor bibliotekets ledelse og kommunalpolitikere.

Vor kontaktperson, koordinator på musikområdet Kasper Hagel Madsen, nævnte endvidere, at det ville være et succeskriterium, hvis andre folkebiblioteker lavede lignende musikguider for deres lokalområde. (Produktrapport, s. 25-27) Dette vil kunne profilere Randers Bibliotek som innovativt og trendsættende på Internetområdet. Igen er der fokus på synliggørelse af initiativer taget af Randers Bibliotek, som skal tydeliggøre overfor lokalpolitikkerne, hvad de får for pengene.

Musikguidens brugere (Sydney)

Det indgik ikke i den vedtagne projektplan at lave en brugerundersøgelse, da projektarbejdet begyndte, fordi vi skønnede, at en brugerundersøgelse ville være omfangsrig og tidskrævende. Samtidig mente vi, at hvis en grundig undersøgelse skulle laves, burde den være projektets fokus.

Efter samtaler med vor vejleder samt en gennemgang af teorierne omkring webdesign og udvikling af digitale tjenester blev det hurtigt klart, at brugerne skal inddrages i udviklingsprocessen.

Når digitale tjenester udvikles, skal de altid udvikles til en konkret brugergruppe. "Det er altid vigtigt, når man skal formidle et budskab, at budskabet formidles på et niveau, hvor brugeren forstår meningen. Det er derfor vigtigt, at målgruppen defineres, og at den forventede brug af hyperdokumentet defineres." (Bang, 2000, s. 27)

Derfor var en af vore første opgaver at definere brugergruppen. "Det er væsentligt, at målgruppen for løsningen defineres, og at der tages beslutning om hvilken målgruppe, der er den primære, og hvilke der er den/de sekundære."

"Den gruppe der skal vægtes højest, er den primære målgruppe. Der kan altid kun være én primær målgruppe, men der kan sagtens være flere sekundære målgrupper." (Rose og Sørensen, 2004, s. 42)

Man risikerer en løsning, som ingen bruger, hvis man prøver at udvikle en løsning, som alle kan bruge. "Der er en stor risiko for, at virksomheden sætter sig mellem to stole, når de prøver at udvikle en løsning, der passer til alle. Enten risikerer de at løsningen ikke passer nogen af brugerne rigtig godt, eller at den passer godt til en tilfældig del af brugerne - uden at det var et bevidst og ønsket valg." (Rose og Sørensen, 2004, s. 42)

Med hensyn til musikguiden kunne der umiddelbart være tale om flere forskellige målgrupper. Eksempler kunne være musikinteresserede biblioteksbrugere, men også musikinteresserede, der ikke nødvendigvis bruger biblioteket. Det kunne være folk i Randers Kommune, men også folk udenfor kommunen, som interesserer sig for musiklivet i Randers. Der er naturligvis også de udøvende musikere og andre personer og grupper, som registreres i musikguiden inkl. kommercielle interesser, samt de mennesker, som søger oplysninger i guiden.

Vi havde håbet, at Randers Bibliotek havde statistikker, der viste hvordan webstedet blev besøgt, således at vi kunne se hvor tit der klikkes på musikvejviseren. Desværre var systemet indrettet således, at også besøg af søgemaskiner (webcrawlere) talte med som "besøg". Derfor kunne de meget høje tal ikke fortælle os noget om brug af siden.

Samtidig havde vi forventet, at biblioteket havde kendskab til hvordan vejviseren blev brugt, og hvordan en evt. musikguide vil blive brugt. Efter samtaler med Kasper Hagel Madsen og Claes Løfgren kunne det konstateres, at der var meget lidt kendskab til evt. brugere af den nuværende vejviser. Der er aldrig blevet lavet en brugerundersøgelse. Baseret på hvor sjældent der har været henvendelser om vejviseren, og hvor sjældent de enkelte registrerede organisationer har ajourført deres oplysninger gennem årene, mente bibliotekarerne, at vejviseren ikke blev brugt. Der har kun været enkelte store etablerede organisationer som musikforeninger og orkestre som sørgede for ajourføring. (Produkt-rapport, s. 28-29)

Der var enighed om, at vejviserens formål havde været at samle kontaktinformation, så evt. interesserede vidste, hvor de kunne henvende sig, hvis de vil finde noget om musiklivet. Formålet var at skabe kontakt til musikgrupperne.

Ved at udvikle en ny musikguide kunne det give musikorganisationer mulighed for at profilere sig og helst skabe interesse til at få endnu flere grupper registreret i guiden.

Derfor kunne vi definere foreløbige målgrupper i vor kravspecifikation: (Produktrapport, s. 22-24)

Den primære brugergruppe er musikudøvere og diverse aktører i musiklivet i Randers Kommune. Denne målgruppe skal forstås meget bredt, og kan på ingen måde forstås som en homogen gruppe med fælles interesser mv. Der er store formaliserede organisationer med en lang levetid som musikskoler og orkestre såvel som små grupper, der ikke eksisterer særlig lang tid som f.eks. rock bands.

Den primære målgruppe skal bruge musikguiden til at oprette profiler som en form for markedsføring af den enkelte aktør og til at ajourføre kontaktoplysninger.

Den sekundære målgruppe er brugere (fortrinsvis lokale) som søger kontaktoplysninger i guiden.

Teoretikere inden for webdesign og brugervenlighed af websteder påpeger, at brugerinddragelse i udviklingsprocessen sikrer udvikling af et brugbart websted, men at inddragelsen hverken behøver at være omfangsrig eller tidskrævende. (Krug, 2006, Nielsen, 2001, Snitker, 2001) Krug fremhæver, at test af kun én bruger er bedre end ingen test, og at test af én bruger tidligt i processen er bedre end at teste mange sent i processen. (Krug, 2006, s. 134)

Derfor valgte vi - trods beslutningen i projektplanen om ikke at lave en brugerundersøgelse - at udvælge et par enkelte potentielle brugere og undersøge deres holdninger og ideer til en ny musikguide. Vi talte med musikskoleinspektør Jens-Erik Thomsen fra Randers Musikskole og med Morten Sandberg fra rock bandet Cloncircle, der musikmæssigt repræsenterede to vidt forskellige musikgenrer. De fortalte hver især om deres perspektiv på mulig brug af musikguiden, om hvem de mente kunne være potentielle brugere, og hvilke forsalg og ønsker de havde til funktionalitet. (Produktrapport, s. 29-33)

Deres svar ændrede på nogle konkrete ideer, som vi havde haft indledningsvis, og bekræftede nogle andre. Vort forslag til Randers Bibliotek bærer præg af den viden, vi opnåede via disse brugerudtalelser.

Derudover gav begge udtryk for deres tvivl om, hvorvidt den primære brugergruppe vil bruge sådan en musikguide. Dette gjorde os opmærksom på problematikker i forbindelse med udvikling af digitale tjenester samt anvendelse af sociale teknologier jf. et senere afsnit (Sociale teknologier til brugerinddragelse).

Som nævnt ovenfor er det vigtigt at udvikle tjenester til en konkret brugergruppe. "En målgruppe er en nærmere afgrænset gruppe af personer som har en eller flere ting til fælles." (Rose og Sørensen, 2004, s. 42) Den primære brugergruppe til Randers Biblioteks musikguide er langt fra homogen, idet der er mange forskellige former for musikgrupper. Fælles for dem er kun, at de findes i Randers Kommune og at de har noget med

musik at gøre. I vor forundersøgelse udtalte vor kontaktperson, at Randers Bibliotek ønskede at udvikle musikguiden med alle forskellige musikgrupper - det skal repræsentere hele musiklivet i kommunen. Denne beslutning gav designkonsekvenser, som blev pointeret i vort forslag til Randers Bibliotek.

Under alle omstændigheder har én af vore anbefalinger i produktrapporten været, at Randers Bibliotek gennemfører en mere omfattende brugerundersøgelse af den implementerede musikguide, således at designet kan optimeres.

Webdesign (Mette)

En overordnet udviklingsmodel for at designe et websted starter med en foranalyse, hvor det bestemmes, hvilken funktion webstedet skal have, og hvem det er, man ønsker at henvende sig til. I denne fase indsamles information fra en eventuel eksisterende løsning, der undersøges løsninger fra andre relevante websteder, målgruppen defineres og de tekniske muligheder undersøges. Næste fase er selve designet, hvor brugergrænsefladen skal udvikles, ud fra den viden der er indsamlet i foranalysen. (Rose og Sørensen, 2004, s. 39-40)

Vi har undersøgt den nuværende musikvejviser på Randers Bibliotek, for at få indblik i indholdet og for at vurdere fordele og ulemper ved denne. Derefter har vi analyseret andre musikvejvisere, musikguider og musikportaler, for at genbruge de gode ideer, og også for at være opmærksom på de webløsninger, der absolut ikke virker. Definition af målgruppen er fremkommet ved strukturerede samtaler med to musikbibliotekarer i Musikgruppen på Randers Bibliotek.

En klar informationsarkitektur og tilsvarende navigationsværktøjer er vigtige faktorer i webdesign. (Nielsen, 2001, s. 168) Fokus bør være på indholdet, og ikke på det æstetiske udtryk, da brugere sjældent befinder sig på et websted for at nyde designet. (Nielsen, 2001, s. 103) Selve layoutet har dog betydning, da det til dels skal fremhæve indholdet, dels skal lette læsningen og layoutets funktion skal endvidere få informationerne til at optræde i en forståelig sammenhæng. (Bang, 2000, s. 28-29)

Ud fra en vurdering af teorierne er forslaget til en ny musikguide designet med en kortfattet brødtekst på forsiden, således at indholdet af webstedet umiddelbart fremstår klart. Yderligere fremhæves indholdet ved en widget med billeder af bands, der indikerer, hvad brugerne kan forvente at finde i musikguiden.

Når strategien med hensyn til formål, indhold og målgruppe er lagt, skal strukturering af informationerne opbygges. Da vort projekt er formidlingsorienteret, vil en hierarkisk struktur være mest hensigtsmæssig. (Christensen & Fischer, 2003, s. 137) En sådan struktur, der er opbygget fra det generelle til det specifikke (Bang, 2000, s. 32), vil i vort projekt komme til udtryk ved, at en overskrift som musikken, bliver specificeret ud i de enkelte genrer, der så igen specificeres ud i de relevante faktuelle informationer, som brugere af webstedet kan have interesse i. Denne informationsarkitektur giver brugerne mulighed for at browse, hvis det ikke er en specifik oplysning, der ledes efter. Rækkefølgen og prioritering af informationer har også betydning (Rose og Sørensen, 2004, s.

101-105), og endvidere er det vigtigt, at der er en logisk sammenhæng af de informationer, der grupperes. Med andre ord: Det der hører sammen, skal samles, og det der er forskelligt, skal adskilles. (Birkvig, 2001, s. 30-31)

Hyperlinks er også en del af informationsarkitekturen, de er med til at forbinde de enkelte informationer (Christensen & Fischer, 2003, s. 137), og gør det enkelt at komme fra det ene punkt til det næste, eller fra den ene side til den anden. Der er tre hovedformer for hyperlinks: Strukturelle links, associative links og navigations links. (Nielsen, 2001, s. 57) Strukturelle links er en del af selve arkitekturen, og gør det muligt at bevæge sig fra en menu øverst på en webside til et sted længere nede på siden, uden at skulle scrolle eller lede efter det ønskede. De associative links kan have funktion af "se også"-lister, eller være en forbindelse til en nærmere omtale af et givent emne, for dermed at minimere tekst på siden. Navigation links er, som navnet antyder, en af mulighederne for at navigere rundt både på webstedet, og også til nye steder på webben. (Bang, 2000, s. 32) Hyperlinks er vigtige navigeringselementer på et websted, og kan indirekte forøge brugen af webstedet. (Nielsen, 2001, s. 62)

I forslaget anvender vi således navigations links, sådan at brugerne har mulighed for at browse på webstedet via menupunkter både i navigationsbjælken og i sidebar funktionen. Yderligere har vi foreslået hyperlinks, der forbinder Musikguiden til eksterne sider som KultuNaut, musikanten.dk, Randers Biblioteks MySpace profil og endelig til Randers Biblioteks eget websted. (Produktrapport, s. 14) (KultuNaut, Musikanten.dk, MySpace, 2008, Randers Bibliotek, uå).

Navigationslementerne kan deles op i primær og sekundær navigation. Primære handlinger, såsom at komme videre i et forløb, eller at afslutte et forløb, skal understøttes af primære navigationselementer. Der anvendes derfor visuelle elementer, som knapper og pile, til de primære handlinger. Sekundære handlinger kan være at få vist en større detaljeringsgrad af informationer, eller forklaringer, og kan understøttes af sekundære navigationselementer som hyperlinks. (Rose & Sørensen, 2004, s. 79-82)

Formålet med navigation er at hjælpe med at finde, hvad der søges efter, at fortælle hvor på webstedet man befinder sig, og skal derudover vise, hvordan webstedet eller siden skal anvendes. (Krug, 2006, s. 59-60) Et tydeligt logo på siden, der viser, hvor man er, hyperlinks, der vises i en anden farve, når tidligere sider er besøgt (Nielsen, 2001, s. 195), er den del af navigationen, der fortæller "hvor har jeg været", og primære navigationselementer i form af pile eller knapper med tekst, fortæller hvor brugeren kan gå hen.

Visning af den fulde hierarkiske sti fra startside ned gennem alle niveauerne til den aktuelle side, gør at brugerne får en fornemmelse af deres aktuelle position, det kaldes "brødkrummer". (Nielsen, 2001, s. 207-210) En indholdsfortegnelse, også kaldet oversigt eller site map, er med til at synliggøre brugerens muligheder (Molich, 2000, s. 62), og med site map på alle sider, giver det brugere, der er gået direkte ind på en underordnet side, f.eks. fra en søgemaskine, et overblik over webstedet og mulighed for navigation. (Nielsen, 2001, s. 33)

Der er konsensus eksperterne imellem om vigtigheden af overskueligheden på et websted. Det har betydning for brugeres valg af websted, at den enkelte bruger ikke skal spekulere på, hvordan oplysningerne, der søges efter, bliver tilgængelige. Navigationen skal være indlysende, og derfor foreslår vi, at hyperlinks på webstedet ligner hyperlinks, dvs. følger konventionen blå link farve og understreget. Endvidere er teksten på musikguidens forside (Produktrapport s.15), som illustrerer hvilke muligheder brugerne har, og hvor informationerne kan findes, resultat af de vurderinger, vi er kommet frem til via vor teorilæsning.

Alle former for medier kan integreres på en webside. Video, animationer, lyd, billeder og tekst. Når beslutningen om hvilke medieelementer, der skal tilføjes, skal tages, er der flere faktorer, der spiller ind. Én af dem er økonomi. Jo flere medier, jo dyrere er det at producere webstedet. (Christensen og Fischer, 2003, s. 142) Andre faktorer kan være målgruppen og indholdet, da det har betydning, hvilken form for informationer, der tilbydes og til hvem. Er det sjov og underholdning eller er det seriøse oplysninger, der er tale om.

De medier, vi har valgt at integrere på musikguiden, er tekst, og mulighed for at de udøvende kunstnere kan lægge billeder og lyd ind på deres profil. Billeder og lyd er faktorer, der er relevante medier i forhold til at profilere musik.

Webstedets forside bør have en klar overskrift, en "tagline", som umiddelbart fortæller, hvad der formidles, og hvem der formidler. Forsidens funktion er at fange brugerens opmærksomhed og give en forventning om, hvad webstedet indeholder. (Christensen og Fischer, 2003, s. 150) En kort velkomst, et overblik over webstedets indhold, nyheder, der samtidigt er med til at gøre siden dynamisk, og endelig bør der være en søgefunktion. (Nielsen, 2001, s. 172) Lidt mere end halvdelen af alle brugere er søgeorienterede, hvorimod ca. 20% af alle brugere er linkorienterede, og de resterende brugere har blandet adfærd. (Nielsen, 2001, s. 228) Disse fire elementer, som Nielsen anbefaler i 2001, vurderer vi stadig som aktuelle i 2008, og indgår derfor i vort forslag.

De mest succesfulde webløsninger har genbrugt de brugergrænseflader, der virker, og herved er der indført en vis standard på nettet. (Snitker, 2001, s. 56-60) Begrebet dialogstandard er regler for opbygning af en side. Brug af farver, knapstørrelse, datoer der altid skrives i samme format, at et klik på virksomhedens logo fører til forsiden, markøren der ændres til en hånd, når den placeres over et hyperlink, og hvordan udformningen af meddelelser er præsenteret. Dette sikrer en ensartethed i de forskellige dele af brugergrænsefladen, der gør, at brugerne føler tryghed, når de genkender kompositionen på et websted, og umiddelbart kan starte deres søgning efter informationer. (Molich, 2000, s. 56). Konsistens både i det visuelle design og med hensyn til navigationselementerne er derfor vigtige overvejelser, der skal gøres i webdesignet.

Mængden af tekst, især på forsiden, har også betydning for formidling af indhold. De fleste brugere læser ikke, når de er på webben, de skimmer teksten. (Nielsen, 2001, s. 110-112) Ved at lave meningsfulde overskrifter, korte afsnit og punktlister, kan brugeren hurtigt orientere sig og få overblik, og er der behov for at få yderligere information, kan sekundære navigationselementer give mulighed for at læse en længere og mere ud-

førlig tekst om et emne. Eventuelle fagudtryk skal forklares, og man skal undgå fremmedord. En aktuel og dynamisk webside opleves som interessant for brugeren (Christensen og Fischer, 2003, s. 144), så en løbende opdatering og dato angivelse af teksten er vigtig.

I forslaget til Randers Bibliotek har vi valgt at designe forsiden med korte overskrifter, der klart fortæller, hvad brugeren kan forvente at finde på webstedet, og dermed hurtigt kan beslutte om webstedet har interesse. Endvidere har vi valgt at bruge en navigationsbjælke til inddeling af indholdet, da den korte tekst på forsiden tydeligt anviser hvilken del af bjælken, der skal vælges i forhold til søgningen. Som bruger har man mange valgmuligheder på webben, og skal man bruge for lang tid på at sætte sig ind i et websteds opbygning og muligheder, er man tilbøjelig til at forlade stedet, og fortsætte sin søgning efter andre løsninger. (Nielsen, 2003)

Brugervenlighed er en fællesbetegnelse for anvendelighed og nemhed. (Molich, 2000, s. 21) Rolf Molich opstiller fem gyldne regler for en udviklingsstrategi, der vil føre til et brugervenligt websted. (Molich, 2000, s. 29)

"Kend dine brugere", er en anbefaling vi efterlevede, da vi i vor forundersøgelse definerer målgrupperne, og har samtaler med to af de potentielle brugere. "Inddrag dine brugere", her bliver brugerne i den fastlagte målgruppe taget med på råd i udviklingsfasen og bliver præsenteret for prototyper, som de vurderer. "Test og ret designet" er en iterativ test form, hvor brugerne tester prototyper, disse rettes, testes igen, indtil designet lever op til kravene. Vi har ikke udformet prototyper, da det ikke har været en del af projektet med implementering af musikguiden, og vi har derfor ikke inddraget brugere i udviklingsfasen.

De to sidste regler er "Lær af andre", hvor andre webløsninger undersøges, det gælder både de gode og de mindre gode, var en omfattende del af vores undersøgelse, og "koordiner hele brugergrænsefladen". Ud fra vor undersøgelse på Internettet har vi genbrugt de elementer og konventioner, som vi vurderer, er anerkendte og som webbrugere har kendskab til, og udformet en ensartet brugergrænseflade på alle siderne i Musikguiden.

I første omgang skal brugere lokkes til webstedet, og dernæst skal deres interesse fastholdes. Troværdighed og brugervenlighed er nogle af de faktorer, der spiller ind. (Molich, 2000, s. 35) Den ensartethed, som en dialogstandard er med til at skabe (Molich, 2000, s. 29-30), har også en økonomisk gevinst, idet designprocessen forenkles. Genbrug af elementer, der medfører at brugere hurtigt lærer at navigere på webstedet, og et ensartet design, der giver udtryk for kvalitet, kan være udslagsgivende for, at brugerne vælger webstedet i første omgang. (Molich, 2000, s. 56) De fire ting, som brugerne ønsker mest, og som kan opstilles som kriterier for et godt webdesign, er højt kvalitetsindhold, ajourføring af informationer, kort downloadtid og enkel brug. (Nielsen, 2001, s. 376)

Der kan anvendes forskellige former for test, som alle har til formål at afdække målgruppens behov, forudsætninger og ønsker. (Snitker, 2001, s. 18). Både før, under og

efter udviklingen af et websted, er det en fordel at inddrage potentielle brugere, sådan at brugervenlighedstest kan fjerne de problemer med forståelse, der måtte være, inden en færdig løsning kommer ud på Internettet. (Snitker, 2001, s. 19) Én måde at teste på kan være en "tænke højt test". Metoden kan anvendes til både begyndere og erfarne brugere, på prototyper og på fungerende websteder. Der stilles nogle realistiske opgaver, som testdeltageren skal løse, og mens opgaverne løses, tænkes der højt, således at testlederen bliver gjort opmærksom på de tvivlsspørgsmål, forventninger og fortolkninger til webstedet, som testdeltageren har. (Molich, 2000, s. 123)

Ud over de tidligere nævnte samtaler med Jens-Erik Thomsen og Morten Sandberg, har vi ikke haft kontakt til mulige brugere, men har i stedet anvendt en metode, der ikke direkte inddrager brugerne. Som i metoden heuristisk inspektion, som ikke er en rigtig brugervenlighedstest, men et kvalificeret gæt på de rigtige brugeres reaktioner (Snitker, 2001, s. 57), har vi vurderet om de enkelte elementer, vi har valgt, følger den alment accepterede norm, der er for web-brugergrænseflader. Da vi ikke har designet en færdig brugergrænseflade, men er gået ud fra foreløbige skitser, har vi derfor ikke udført en udførlig heuristisk inspektion. Ved at følge sådanne accepterede standarder, og være opmærksom på brugernes perspektiv, kan de mest åbenbare barrierer undgås. (Snitker, 2001, s. 56)

Sociale teknologier til brugerinddragelse (Sydney)

I projektopslaget fra Randers Bibliotek var ét af kravene til projektet, at der bruges web 2.0 teknologier (sociale teknologier) til at inddrage brugerne i den planlagte musikguide. (DB Studienet) Derfor indgik tekster, som omhandler sociale teknologier, i vor teorilæsning.

Sociale teknologier er forskellige webbaserede softwaretyper, som støtter

- kollektiv samling, organisering og udvikling af viden / information
 - udveksling af alle slags dokumenter og filer
 - online fællesskaber
 - kommunikation forstået som dialog
 - brugerdefinering af webbaserede tjenester
- (Benson og Favini, 2006, Farkas, 2007 og Hummelshøj og Nielsen, 2007)

Kernen i de nye teknologier er værdiforøgelse. "One of the key lessons of the Web 2.0 era is this: Users add value." Internetbrugere læser ikke bare en webside, men de tilføjer noget, således at siden og hele webstedet forbedres efterhånden. (O'Reilly, 2005)

Folkebiblioteker i Danmark er blevet interesseret i at bruge disse teknologier på deres websteder, da borgerne er vant til mulighederne på Internettet. "To a large extent it's a matter of using social platforms as tools - internally and externally. Presuming of course that the library does want to be where people are, where citizens are, where patrons are." (Alsbjer, 2008) I lighed med alle andre folkebiblioteker ønsker Randers Bibliotek at være hvor brugerne er. Som nævnt i tidligere afsnit nævnes brugerinddragelse i deres strategiplaner, og der er indarbejdet web 2.0 teknologier på deres websted.

Men som med udvikling af alle bibliotekstjenester, og også i høj grad de digitale tjenester, skal tjenester være brugercentreret. De skal skabe værdi for brugerne. "Det gælder derfor ikke om blindt at indføre de nyeste tiltag på det teknologiske område, men derimod grundigt at vurdere hvilken værdi den ny teknologi kan tilføre de services, som biblioteket ønsker at udvikle." (Hummelshøj og Nielsen, 2007, s. 10)

Farkas pointerer i denne sammenhæng, at teknologien i sig selv ikke er vigtig. Disse teknologier er blot værktøjer. I forhold til bibliotekets brugere er indholdet det væsentlige. (Farkas, 2007, s. 253)

"If libraries want loyal, active patrons then they have to ensure that their web sites contain interesting material; content that isn't available anywhere else. Users want some sort of reward for taking the time and trouble to log on to a site. This is the library's chance to showcase attractive services such a special databases, invitations to cultural programs, information on new purchase, etc. Failure to offer premium content will almost certainly result in fewer visits from library patrons." (Alsbjer, 2008)

I forbindelse med udviklingen af musikguiden må Randers Bibliotek derfor være opmærksom på, at digitale tjenester bør udvikles med fokus på indhold og brugerne og ikke selve teknikken.

Det er samtidig på sin plads at fastslå, at det kan være svært at vide, hvad brugerne gerne vil have. Det er nok nærmere et tilfælde af, at "give brugerne dét, de ikke vidste, at de gerne ville have" (Madsen, Gardner og Hansen, 2003, s. 9), altså at biblioteket yder en service til brugerne, som brugerne ikke selv har udtrykt ønske om, men når tilbuddet er der, benytter de det gerne. Dog som nævnt i tidligere afsnit i denne rapport kan der være andre begrundelser for at udvikle digitale tjenester.

I forhold til sociale teknologier er det væsentligt at være opmærksom på nogle problematikker, der gør sig gældende, når disse teknologier skal indarbejdes i folkebibliotekers websteder:

Kontrol: I forbindelse med brugerskabte indhold på biblioteks websteder må biblioteket nødvendigvis tage stilling til manglende kontrol. Hvor meget skal brugerne have lov til at publicere.

Brugergenerering vil nødvendigvis være rodet, og biblioteket har ikke på forhånd mulighed for at fastslå, hvordan websiden kommer til at se ud, eller hvad den indeholder. Websiden udvikler sig alt efter, hvordan brugerne bruger den. Samtidig skal der tages stilling til, om der skal være en form for registrering af brugerne. Skal brugerne logge på for at tilføje indhold, eller skal det være helt frit.

I vort forslag til Randers Bibliotek anfører vi, at mange Internet brugere er vant til login funktioner, og at dette ikke vil være en barriere for brug af webstedet. Samtidig udtaler Rutherford, at biblioteker oplever, at det er en fordel at bruge ressourcer på overvågning. (Rutherford, 2008, s. 195-6)

Brug af tid/ressourcer: Web 2.0 teknologier kan være gratis eller meget billige at anskaffe, og i de fleste tilfælde er de nemme at igangsætte. Den smule forskning, der er foretaget, vedrørende bibliotekers oplevelse med web 2.0 viser, at biblioteker oplever "skjulte" omkostninger. Det kan være ressourcekrævende med oplæring af medarbejdere samt brug, ajourføring og vedligeholdelse af disse teknologier. (Rutherford, 2008) Derudover vil igangsætning af nye digitale tjenester kræve en hel del markedsføring. (Farkas, 2007, s. 25-26, Rutherford, 2008)

Randers Bibliotek håber, at brugerne kan skabe egne profiler, og dermed at biblioteket sparer tid med ajourføring af oplysninger i guiden. Men web 2.0 bliver ikke helt selvkørende. Vort bedste forslag er at arbejde med at bruge teknologierne effektivt, så der bruges så lidt tid og ressourcer som muligt, men at der skal afsættes de nødvendige ressourcer for at skabe værdifulde tjenester.

Critical mass og 90-9-1 regel: Ideen bag blogs, wikier, brugerfællesskaber mv. er, at websteder skabes via brugerne. For at disse sociale websteder kan blive en succes, skal de have en vis størrelse, og der skal et vis antal brugere til at skabe indhold. Det kaldes critical mass. Det er mindre sandsynligt at et lille lokalsamfund, eller en lille interessegruppe, får succes med at skabe sociale websteder med mindre alle bidrager, men ifølge Jakob Nielsen gælder der en 90-9-1 regel. Kun ca. 9% af brugere af sociale websteder bidrager med lidt, og ca. 1% bidrager med langt det meste indhold på stedet. (Jakob Nielsen, 2006)

Begge af de potentielle brugere, som vi talte med, udtalte, at det var alle tiders initiativ, og at der klart mangler et samlet sted for musiklivet i Randers på nettet, men de var meget i tvivl om nogen vil bruge den. (Produktrapport, s. 30-33)

Værdiforøgelse: Hvorvidt sociale teknologier bruges vil altid være et spørgsmål om den enkelte brugers vurdering af værdi. Hvorvidt de vil kunne være relevante i udvikling af tilbud vil altid være en vurdering af brugerbehovet for det enkelte bibliotek. (Casey og Savastinuk, 2007, kap. 3) Det er brugerne, der bestemmer om et websted har værdi for dem - om der er en grund til at kigge på siderne. Hvis biblioteket vil opbygge et værdifuldt websted med brugergenereret indhold, skal det være nemt at deltage og der skal skabes nyt indhold regelmæssigt, for at brugerne oplever en værdiforøgelse. Dette vil føre til brug af tid og ressourcer, men på den anden side hvis ikke brugerne kommer, sker der ingen promovning af musiklivet, og det er formålet med musikguiden..

Brug af sociale teknologier giver ikke besparelser. Til gengæld gør biblioteket brug af brugerne til at skabe værdifuldt indhold, eller som Jochumsen og Rasmussen siger i en anden sammenhæng, brugerne bliver "... en ressource som biblioteket kan trække på." (Jochumsen og Rasmussen, 2006, s. 51)

I produktrapporten til Randers Bibliotek diskuterede vi fordele og ulemper ved flere web 2.0 teknologier, således at biblioteket fik baggrunden for vort forslag. Vi diskuterede de enkelte muligheder både i forhold til de forventede brugergrupper og musikguidens formål men også i forhold til ovennævnte problematikker. Vi fandt, at blogteknologi vil give mulighed for at udsende nyheder, der promoverer musiklivet i Randers,

men i endnu højere grad til at opfordre brugerne til dialog om musiklivet. Samtidig vil en opslagtavle gøre det muligt for musikguidens brugere frit at skabe indhold, som de selv betragter som værende værdifuldt. RSS teknologi kan bruges både til at skabe en lokaltjeneste, som samler nyt om Randers musik fra Internettet, og til at skubbe nyt indhold til abonnenter.

Informationsarkitektur (Jane)

Hvad er musik egentlig? Vi ved alle hvad musik er, og alligevel er det svært at definere præcist. Grundlæggende handler det om toner, sang og instrumenter. Musikstykker kan typebestemmes og benævnes ved hjælp af genrer. Selvom grænserne kan være flydende, så bruges genrebetegnelserne til at beskrive musik, og det er altså på den måde, vi kan klassificere musik.

På Biblioteksskolen har vi fået undervisning i klassifikationssystemer, som redskaber til at inddele emner og viden, og på den måde angive hvorledes de enkelte elementer (her genrer) relaterer sig til hinanden. DK5, som er det klassifikationssystem, der bruges på danske folkebiblioteker, har derfor været en del af undervisningen. Vi fandt ikke DK5 anvendelig til musikguidens informationsarkitektur, bl.a. fordi den også skal kunne dække skriftlige værker om musik. Musikfilosofi, musikpsykologi, musiksociologi, musikæstetik mm. er labels som ikke er særlig brugervenlige - og er derfor ikke anvendelige i en musikguide på Internettet. Det er i modstrid med eksperters anbefaling, om at kalde ting ved de navne brugerne bruger. Labels skal være så selvfølgelige, at brugeren ikke stopper op. (Wodtke, 2003)

En enkelt dækkende definition på begrebet informationsarkitektur (IA) er svær at finde. Reiss forklarer, at dette skyldes, at eksperterne kommer fra flere faggrupper. Eksperter med bibliotekariske uddannelser som baggrund definerer IA ud fra viden om katalogisering og indeksering. Eksperter med computeruddannelser som baggrund definerer IA ud fra viden om design og integrering af databaser. (Reiss, 2000, s. 2) Selv anvender Reiss termen på følgende måde:

"Information architecture deals with the arrangement of browser-based information (more specifically, the internal relationships between individual web pages) so visitors can do whatever they came to do with as little effort (and confusion) as possible."
(Reiss, 2000, s. 2)

Informationsarkitektur er som begreb forholdsvis nyt. Peter Morville regnes for at være en af grundlæggerne af begrebet IA. (Semantic Studios, 2008) Han definerer begrebet således:

1. The combination of organization, labelling and navigation schemes within an information system,
2. the structural design of an information space to facilitate task completion and intuitive access to content,
3. the art and science of structuring and classifying web sites and intranets to help people find and manage information,

4. an emerging discipline and community of practice focused on bringing principles of design and architecture to the digital landscape." (Rosenfeld og Morville, 2002, s. 4)

Som det ses af denne definition er IA et komplekst begreb, som omhandler organisering og etikettering af indhold, navigation, og design med henblik på at forøge brugervenlighed på et websted. I dette afsnit behandles den del, der har med strukturering, organisering og etikettering af indhold at gøre.

Når vi taler om informationsarkitektur, taler vi om hvordan indhold på et websted struktureres, så brugeren nemt kan anvende webstedet, til at få den information som brugeren har brug for. Jakob Nielsen hævder, at webbrugere er målorienterede og utålmodige, derfor skal webstedet hurtigt kunne give brugeren, den information han/hun søger. (Nielsen, 2001, s 166) Derfor er det afgørende for musikguidens succes at lave en struktur, som giver mening for brugeren.

Hvordan finder man en velegnet genreinddeling, altså en velegnet struktur til netop de specifikke dele musikguiden skal indeholde? Wodtke anbefaler, at man for at få overblik over et område/emne forsøger at blive ekspert på området eller interviewer en person, der er ekspert på det specifikke emne. Man kan også læse indholdsfortegnelser i bøger og magasiner for at få viden om emnet. Eller man kan lave en "landskabsanalyse", det vil sige en analyse af, hvad konkurrenterne/andre websteder gør, som handler om samme emne. (Wodtke, 2003, s. 65)

Til projektet lavede vi en landskabsanalyse, hvor vi undersøgte websider specifikt med henblik på at finde gode eksempler, som kunne bruges som inspiration. (Produktrapport, s.17) Vi undersøgte musiksider, med henblik på at blive klogere på informationsarkitekturen på dette område. Vi fandt, at der ikke er generel enighed eller en bestemt konvention om, hvorledes musik skal systematiseres.

Vi fandt, at det var karakteristisk for de besøgte sider, at de strukturerer deres indhold, så det bliver målrettet deres målgruppe. Rolling Stone er f.eks. et musikblad for rockentusiaster, derfor handler musikindholdet specifikt om rocknavne. Disse kan blandt andet browses alfabetisk. (Rolling Stone, 2008)

På Allmusics side har man en meget detaljeret genreinddeling. Musikken inddeles i 9 overkategorier, som igen underdeles. Genren pop/rock underinddeles i 13 grupper, som igen underdeles. Undergruppen alternative/indie-rock er underdelt i ikke færre end 56 underkategorier. Målgruppen for Allmusik er musikfans af alle slags. (Allmusic, 2008)

Bibliotekernes netguide har inddelt musik således: Klassisk, Folke- og verdensmusik, Rock og Pop, opera, filmmusik, operetter og musicals. Disse genrer underdeles igen, så hierarkiet er dybere end det nævnte, alligevel er der ikke en kasse, som passer til heavy metal. Det viste sig siden, at der i Randers netop er mange heavy metal bands, derfor er Bibliotekernes netguide's inddeling heller ikke anvendelig til Randers Musikguide. (Bibliotekernes Netguide, 2007)

Bergenartister, som er en spændende musikguide, er udarbejdet af Bergen bibliotek. Den er afgrænset til musik og musikinteressenter fra Bergen. Denne guide er opdelt på 10 genrer: akustisk, alternativ, blues, country, country rock, drum, eksperimentell, elektronica, folk, folk rock, funk, hip hop, indie, jazz, metall, pop, progressiv, rock, r&b. (Bergenartister) Vi fandt denne genreinddeling for facetteret, og i flere genrer var der kun meget lidt indhold.

Vi konkluderede på baggrund af vor landskabsanalyse, at der ikke er generel enighed eller konvention om, hvorledes musik skal genreinddeles.

Vi ved ikke præcis, hvor mange bands/musikere, der findes i Randers, men en genreinddeling som den på Allmusic vil være alt for detaljeret. Randers Bibliotek har 68 venner på MySpace, og i den nuværende vejviser er der ca. 100 indførte poster. Derfor vurderer vi, at den kommende musikguide maks. kommer til at indeholde 200-300 bands/musikere.

Vi fandt ikke en genreinddeling på de gennemsøgte websteder, som vi vurderede kunne overføres direkte til en ny musikguide. Vi vendte derfor tilbage til den nuværende musikvejvisers struktur. Den nye guide, skal favne ligeså bredt, derfor ville vi bruge samme genrestruktur. Den er struktureret efter den liste af musikgenrer, der ses på Randers Bibliotek - Om musik og nye medier området. Denne genreinddeling er som følgende: rockmusik, jazzmusik, folkemusik, blues, underholdning, opera, vokalmusik, filmmusik. Det er nævnt, at rockmusik er underdelt i genrerne hip-hop, techno, heavy metal, pop og country. (Randers Bibliotek, 12.08.2008)

Christina Wodtke anbefaler, at lave en kortsortering for at synliggøre strukturen på indholdet. Når dette er gjort, vil man have et anvendeligt hierarki for indholdet. (Wodtke, 2003, s. 104-107)

Vi lavede en kortsortering ud fra de oplysninger, vi havde om Randers Biblioteks venner på MySpace. (MySpace.com) Der er 68 venner. 24 venner tilhører ikke den gruppe, vi betegner musikere/bands. Det drejer sig om pladeselskaber, musikblad og spillesteder. 44 venner er bands/musikere. 4 bands har ikke angivet genre for deres musik. Vi skrev "vennernes" genrer på nogle kort, og fordelte dem i følgende kasser svarende til den nuværende vejvisers genrer. Det fordelte sig således:

Rock underdelt i hip-hop/techno /heavy metal/pop/country	Folkemusik	Kor
31	2	1

6 grupper vil ikke kunne placeres ud fra deres genrebeskrivelse: eksperimental/progressiv/andet (2 bands), punk, ska/reggae/komedie, rap/andet, indie/pop/elektro.

Herudfra måtte vi pragmatisk konstatere, at gruppen rock skal underdeles. Vi lavede således følgende inddeling:

Rock	Heavy metal	Hip-hop	Techno	Jazz	Folk/vise/country	Klassisk	Kor
19	11	1	0	0	2	0	1

Det vil altså sige, at vi anbefaler Randers Bibliotek, at lave en genreinddeling, der bestræber sig på at tilpasse sig den forventede målgruppe. Når musikgrupper/musikere tilmelder sig musikguiden, skal de vælge en genre via en drop-down menu, men derudover tilbydes de også muligheden for at betegne genren med egne ord.

Jakob Nielsen siger, at indholdet er det vigtigste på et websted. (Nielsen, 2001, s.210) På musikguiden er det bærende indhold altså musikken og adgangen til oplysninger om de enkelte kunstnere. Men der er andet end musik i musikguiden. Blandt "vennerne" på MySpace er der flere, som ikke er udøvende musikere. Det drejer sig om andre interesserter på musikområdet for eksempel: spillesteder, lydstudier, pladeselskaber, musikblad og flere andre. Vi definerede denne gruppe som "rundt om musikken". Kasper Hagel Madsen tilkendegav i en samtale, at det indhold, der er i den nuværende vejviser, stadig vil være relevant at medtage i den kommende musikguide. (Produktrapport, s. 24)

Den enkelthed vi har anbefalet Randers Bibliotek, har vi anvendt, fordi vi blev meget inspirerede af Bergenartister. Den udmærker sig ved at være brugervenlig og enkel. Denne enkelthed er på samme tid både dens force og dens svaghed. På Bergens musikguide er det muligt at browse gennem artistliste, genreliste, liste over aktører, men der er ikke noget søgefelt. Vi ved, at lidt mere end halvdelen af alle brugere er søgeorienterede. (Nielsen, 2001, s. 228) Derfor er der i vores anbefaling til Randers Bibliotek et søgefelt på alle sider på musikguiden. (Produktrapport, s. 10)

Vort forslag har elementer fra Bergenartister, men vi har valgt at tilføje mere funktionalitet til musikguiden. Her tænkes på en opslagstavle og en nyhedsside. Dette har vi valgt for at gøre websiden mere levende og dynamisk. Det skal lokke brugerne til.

Evaluering af projektet (Jane, Mette, Sydney)

Projektet om at lave en Internetguide over musiklivet i Randers blev udbudt af Randers Bibliotek, hvor vore kontaktpersoner var leder af voksenområdet Eva Bisbjerg og koordinator for musikgruppen på biblioteket Kasper Hagel Madsen.

Personalet, der arbejder i musikområdet, afholder møder en gang om måneden, og vi deltog i 3 af disse møder. På to af møderne fremlagde vi status for vort projekt, således at musikgruppen kunne følge med i, hvad vi arbejdede med i projektforsløbet. Endvidere var vi hver især med en bibliotekar på vagt et par gange, for at iagttage en bibliotekars arbejdsområder, og for at få indsigt i hvad bibliotekets brugere efterspurgt.

Vi har brugt vor kontaktperson meget under projektets foranalyse til at få de oplysninger og den indsigt, der var nødvendig, for at komme med relevante forslag til musikguiden. Vi har ikke haft et tæt samarbejde med Randers Bibliotek, forstået på den måde at vi ikke har udviklet vort forslag i samarbejde med medarbejdere på biblioteket.

I projektet har vi brugt vor bibliotekariske viden om informationssøgning, vidensorganisation, design af informationssystemer, udvikling af digitale tjenester og sociale teknologier.

Vi har manglet viden og forudsætninger for projektet med hensyn til design af websider. Det har været nødvendigt fra starten af projektet at finde litteratur om f.eks. webdesign, brugervenlighed og funktionalitet, for at kunne løse opgaven. Denne viden kunne eventuelt være relevant for kommende bibliotekarer at lære på Biblioteksskolen, da arbejdsopgaver på biblioteker anno 2008 handler mere og mere om digital formidling.

Ud over anvendelse af den bibliotekariske og informationsvidenskabelige viden har vi i projektforsløbet fået indsigt i bibliotekarens hverdag og arbejdsopgaver på et stort bibliotek. Vi har fået information om Randers Biblioteks organisationsstruktur, og har således udvidet vort kendskab til organisering af en stor institution. Vi har fået viden om det samarbejde, der foregår mellem kommune og bibliotek. Biblioteket skal overfor kommunen fremstå som en udviklingsorienteret institution, der understøtter det lokale og det nationale demokrati, for at få den økonomiske støtte, der er essentiel for bibliotekets overlevelse.

Vi har også lært om musik som domæne på Internettet, bl.a. dets informationsarkitektur og de forskellige måder musikken formidles på.

Fordi vi i projektforsløbet har måttet tilgodese både Randers Bibliotek og Biblioteksskolen, har det givet konsekvenser for, hvordan arbejdet skulle tilrettelægges. Det har været en erfaring, som vi kan bruge i andre sammenhænge.

Refleksion over formidling til projektstedet

Produktet til Randers Bibliotek var en skriftlig rapport, indeholdende et forslag til en Internetguide over musiklivet i Randers.

Vi vurderede, at en rapport med fokus på det konkrete og praktiske, var det, der ville have størst interesse for Randers Bibliotek, da beslutningen om en ny musikguide er taget, og en sådan skal implementeres primo 2009. Vi vurderede derfor, at formidlingen til Randers Bibliotek udelukkende skulle indeholde den teori, der var nødvendig for at forklare vore beslutninger.

Produktrapporten var delt op i tre dele: Først beskrev vi de forudsætninger, vi havde som grundlag og retningslinjer, for at designe musikguiden. Dernæst lidt om teorier omhandlende målgrupper, web 2.0 teknologier, webdesign mv. Sidst var selve løsningsforslaget beskrevet: hvilke elementer, teknologier og medier, vi havde valgt, på grundlag af den undersøgelse, vi havde udført. Som bilag var der bl.a. skitser af brugergrænsefladen, og de tilmeldingsformularer, som brugerne skal anvende, til understøttelse og tydeliggørelse af den skriftlige beskrivelse.

Vi kunne også, udover den skriftlige rapport, have præsenteret forslaget mundtligt. Det fravalgte vi, da musikguiden allerede er et projekt i Randers Biblioteks handleplan, som

gennemføres snarest. I denne situation har der ikke været grundlag for at skulle overbevise Randers Bibliotek om at designe en ny musikguide. Deres behov var at få ideer og nye perspektiver til en musikguide, der allerede er taget beslutning om.

Overordnede problemstillinger

Undervejs i projektet blev vi opmærksomme på problemstillinger, som i et overordnet perspektiv kan siges at være legitimering af bibliotekets rolle i samfundet, og dermed vigtigheden af bibliotekets profilering via Internettet. En anden vigtig problemstilling er, at biblioteket skal formå at være med i konkurrencen om brugerne. Et tredje perspektiv er, at digitale tjenester bør udvikles med brugerne i centrum. Dog kan der være flere begrundelser for at udvikle tjenester, og udviklingen sker mange gange ud fra princippet om at yde en service til brugerne, som brugerne ikke selv har udtrykt ønske om, men når tilbuddet er der, benytter de det gerne.

Ændringer undervejs i projektet

I projektplanen pointerer vi, at der ikke indgår brugerundersøgelser i projektet. Efter vejledning på Biblioteksskolen, og i den indledende teorilæsning, erfarede vi imidlertid, at det anbefales at involvere potentielle brugere i processen med at designe et brugervenligt websted med integrerede web 2.0 teknologier. Derfor fik vi, med hjælp fra vores kontaktperson, kontakt til to potentielle brugere.

Vi udtaler også, at vi vil gøre brug af bibliotekarernes erfaringer med den nuværende musikvejviser. Deres erfaringer var, at den aldrig var blevet en succes. Det var sjældent, at der var henvendelser om ajourføring, og de oplevede ikke, at brugere spurgte om vejviseren. Så denne mulighed for at få brugerudtalelser via bibliotekarernes erfaringer, kunne ikke realiseres.

At handlingsplanen bliver drøftet på Musikgruppens månedlige møder blev ikke en realitet. Vi fik i stedet udskrifter af Randers Biblioteks visioner, strategier og handlingsplaner, som vi kunne arbejde med.

Metodekritik

Nogle af kilderne om webdesign, vi anvendte, har givet os et generelt indblik i de forhold, man skal være opmærksom på, når webstedet skal være overskueligt og brugervenligt. Vi har imidlertid taget forbehold for nogle af oplysningerne, da den teknologiske udvikling og den mere udbredte brug af Internettet for en bredere befolkningsgruppe gør, at dele af litteraturen på området bliver forældet i løbet af en relativ kort periode.

Det kan diskuteres hvorvidt vor udelukkelse af brugerundersøgelser kunne have resulteret i et anderledes forslag til musikguiden. På den anden side kunne det være problematisk at finde brugere til brugervenlighedstest fra den uhomogene målgruppe til musikguiden. Vi skulle vælge brugere fra forskellige aldersgrupper, samfundslag, erfarne såvel som uerfarne Internetbrugere, og slutresultatet kunne alligevel ende op med vor subjektive vurdering af en brugervenlig musikguide.

Samtidig er vi opmærksomme på, at vort forslag til Randers Bibliotek nødvendigvis må være præget af resultatet af vor "landskabsanalyse", som var omfattende, men på ingen måde udtømmende.

Konklusion (Jane, Mette, Sydney)

I forbindelse med vort projektarbejde har vi undersøgt forskellige muligheder for web-design med inddragelse af sociale teknologier, som kunne sikre værdi for de forventede brugergrupper, samt en optimal løsning i forhold til formålet med musikguiden, som er fastlagt af Randers Bibliotek. Vi har analyseret de forskellige muligheder for at finde den bedste løsning, og denne løsning er foreslået Randers Bibliotek i en produktrapport.

I løbet af processen blev vi opmærksomme på flere overordnede problematikker i forbindelse med udvikling af bibliotekstjenester til Internettet.

Ved projektstart så vi mange forskellige muligheder for at inddrage sociale teknologier i en Internetguide til musiklivet i Randers. Undervejs i processen blev antallet af muligheder imidlertid stærkt begrænset, da der ved kritiske undersøgelser af de forskellige problematikker ved brugerinddragelse, var begrænsninger som for eksempel critical mass. Yderligere begrænsninger kom i det øjeblik, vi kunne konkretisere brugergrupperne samt musikguidens formål.

Udvikling af digitale tjenester er underlagt en del konventioner inden for webdesign og brugervenlighed. Folkebiblioteker er nødt til at udnytte disse konventioner på deres websteder, for at sikre at brugere finder værdi i webstederne. Og for at kunne være med i konkurrencen om brugerne på Internettet.

Samtidig viser udviklingen, at borgerne (og dermed bibliotekets brugere) er på Internettet, og at bibliotekerne er nødt til at være, hvor brugerne er. I forbindelse med udvikling af en musikguide viste der sig meget stor konkurrence om brugerne. Det er derfor vigtigt, at bibliotekerne udvikler værdifulde netjenester, som skaber værdi for bibliotekets lokale brugere. Det er i høj grad indholdet, der skal prioriteres, når netjenester skal udvikles, ikke teknologier.

Litteratur

Allmusic. (2008). *Allmusic*. Lokaliseret d. 12. december 2008 på World Wide Web:
<http://www.allmusic.com>

Alsbjær, P.(2008). Interaction: Anything goes 2.0. *Scandinavian Quarterly vol. 41* (2),
6-9.

Andersson, M. og Skot-Hansen, D. (1994). *Det lokale bibliotek: Afvikling eller udvikling*. (s. 9-19). Kbh.: Udviklingscenteret for Folkeoplysning og Voksenundervisning: Danmarks Biblioteksskole.

Bang, S.(2000). *Webkommunikation - informationsarkitektur til interaktive medier*. Frederikshavn: Dafolo.

Benson, A. og Favini, R. (2006). Evolving Web, Evolving librarian. *Library Hi Tech News* 23 (7), 18-21. Lokaliseret 05.10.2007 på World Wide Web:
www.db.dk/dbi/internet/bdi_jaz.htm#1

Bergensartister. (uå). *Bergenartister*. Lokaliseret 30. november 2008 på World Wide Web: <http://nettbiblioteket.no/bergensartister/>

Bibliotekernes Netguide. (2007). *Bibliotekernes Netguide: Musik*. Lokaliseret 12. december 2008 på World Wide Web: www.bibliotekernesnetguide.dk/musik/

Biblioteksstyrelsen. (2006). *Nyt fra biblioteksstyrelsen. Dec. 2006*. Lokaliseret 18. november 2008 på World Wide Web:
www.bs.dk/publikationer/nfn/2006/tema/pdf/nfbs_tema.pdf

Birkvig, H.(2001). *Web.design.sådan!* Kbh.: Grafisk Litteratur.

Casey, M.E. og Savastinuk, L.C. (2007). *Library 2.0: A Guide to Participatory Library Service*. Medford, NJ: Information Today.

Christensen, M. og Fischer, L.H. (2003). *Udvikling af multimedier: En helhedsorienteret metode*. (2.udg.). Kbh.: Ingeniøren.

DB Studienet. (2008). *Det erhvervsrelaterede projekt: Internetguide til musiklivet i Randers*. Lokaliseret 8. december 2008 på World Wide Web:
http://studienet.db.dk/modules/projekt/projekt.aspx?projekt_id=352

Farkas, M.G.(2007). *Social software in libraries: Building collaboration, communication, and community online*. Medford, N.J.: Information Today.

Hummelshøj, M. (2006). Folkebibliotekernes web-baserede services og bibliotekarens rolle. *Dansk Biblioteksforskning*, 2 (2), 43-53. Lokaliseret 23. januar 2008 på World Wide Web: www2.db.dk/dbf/2006/Nr2_2006/hummelshoj.pdf

Hummelshøj, M. og Nielsen, H.J. (2007). Hvad bibliotekarer Need2Know: Rapport med afsæt i projektet Den digitale bibliotekar. *Dansk Biblioteksforskning: Elektronisk Skriftserie nr. 2*. Lokaliseret 29.19.2007 på World Wide Web: www2.db.dk/dbf/E-serie/hummelshoj.pdf

Jochumsen, H. og Hvenegaard Rasmussen, C. (2006). Bibliotekets brugere - fra klienter til forandringsagenter. s. 41-52. I: L. Emerek, C. Hvenegaard Rasmussen og D. Skot-Hansen, (red.) *Folkebiblioteket som forvandringsrum: Perspektiver på folkebiblioteket i kultur- og medielandskabet*. Kbh.: Danmarks Biblioteksforening.

Krug, S. (2006). *Don't Make Me Think! A Common Sense Approach to Web Usability*. (2.udg.) Berkeley, CA: New Riders.

KultuNaut. (uå). *Samlet guide til kultur, musik, teater og udstillinger: Find det hele på KultuNaut*. Lokaliseret 5. december 2008 på World Wide Web: www.kultunaut.dk

Madsen, J., Gardner, J. og Hansen, J.H. (2003). *Sådan bliver det elektroniske bibliotek brugervenligt: Best practice rapport baseret på usability-test af danske folkebibliotekers websteder*. Århus: UNI-C.

Molich, R. (2000). *Brugervenligt webdesign*. Kbh.: Ingeniøren.

Musikanten.dk. (uå). *Musikanten.dk: bibliotekernes elektroniske kontaktforum*. Lokaliseret 15. december 2008 på World Wide Web: www.musikanten.dk

MySpace.com. (2008). *Randers Musikbibliotek*. Lokaliseret 11. december 2008 på World Wide Web: www.myspace.com/randersmusikbib

Nielsen, J. (2001). *Godt webdesign*. Valby: IDG Forlag.

Nielsen, J. (2003). *Usability 101: Introduction to Usability*. Lokaliseret 21. november 2008 på World Wide Web: www.useit.com/alertbox/20030825.html

Nielsen, J. (2006). *Participation Inequality: Encouraging More Users to Contribute*. Lokaliseret 24. oktober 2008 på World Wide Web: www.useit.com/alertbox/participation_inequality.html

O'Reilly, T. (2005). *What Is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software*. Lokaliseret 16.08.2007 på World Wide Web: www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html

Randers Bibliotek. (uå). *Randers Bibliotek: Forside*. Lokaliseret 15. december 2008 på World Wide Web: www.randersbib.dk

Randers Bibliotek. (12.02.2008). *Musikvejviser for Randers*. Lokaliseret 10. september 2008 på World Wide Web: www.randersbib.dk/default.asp?page_id=107

Randers Bibliotek. (12.08.2008). *Om musik og nye medier området*. Lokaliseret 14. december 2008 på World Wide Web: http://www.randersbib.dk/default.asp?page_id=175

Randers Bibliotek (07.11.2008). *Information fra biblioteket*. Lokaliseret 13. december 2008 på World Wide Web: www.randersbib.dk/default.asp?page_id=77#ledelse

Randers Bibliotek. (21.11.2008). *Organisation.Organisationsmodel 2007*. Lokaliseret 28. oktober 2008 på World Wide Web: www.randersbib.dk/default.asp?page_id=463

Reiss, E.L. (2000). *Practical information architecture: A hands-on approach to structuring successful websites*. Harlow: Addison-Wesley.

Rolling Stone.(2008). *Music News, Reviews, Photos, Videos, Interviews, Politics and More*. Lokaliseret d. 14.december på World Wide Web: www.rollingstone.com/

Rose, K. og Sørensen, N. (2004). *Brugervenlighed i praksis - en håndbog*. Kbh.: Frydenlund.

Rosenfeld, L. og Morville, P.(2002). *Information Architecture for the World Wide Web: Designing Large-Scale Web Sites*. (2.edition). Forlag: O'Reilly.

Rutherford, L.L. (2008). Implementing social software in public libraries. *Library Hi Tech*, 26(2), 184-200.

Semantic Studios. (2008). *About*. Lokaliseret 14. december 2008 på World Wide Web: <http://semanticstudios.com/about/>

Snitker, T.V. (2001). *Brug brugerne*. Kbh.: Ingeniøren.

Styrelsen for Bibliotek og Medier. (u.å.) *SBS - Sammenligning af Biblioteksstatistik*. Lokaliseret 28. oktober 2008 på World Wide Web: <http://www.bs.dk/content.aspx?itemid={0E5CE001-106E-4527-8D45-6E05935CD420}>

Wodtke, C. (2003). *Information architecture: Blueprints for the Web*. Indianapolis: New Riders Publishing.

Bilag

Bilag 1: Strategi 2009

Bilag 2: Årshjul

Bilag 3: Handleplan

Bilag 1. Strategi 2009

Strategi 2009

Vision for Randers Bibliotek

Randers Bibliotek er en port til viden og kultur og en sammenhængskraft for Randers Kommune.

Randers Bibliotek er:

- o En udviklingsorienteret institution, der understøtter demokrati lokalt og nationalt.
- o Et synligt tilbud der tager udgangspunkt i borgernes og samarbejdspartneres behov.
- o Et sted der er til fordybelse, overraskelse, inspiration og læring.
- o Et webbibliotek og et decentralt bibliotekstilbud med en lang åbningstid, og et aktuelt og bredt tilbud.
- o Et åbent sted hvor borgerne møder medarbejdere, der tænker nyt, er engagerede og dynamiske.

3 strategiveje

Det forunderlige hus – i HB, filialer og busser

2009: Randers Bibliotek tiltrækker en mangfoldighed af borgere.

Når de træder ind i vores huse mødes de af overraskelser, oplevelser, inspiration og en service, der gør, at de får mere med sig end de forventede. Huse, busser og personalet vækker nysgerrighed og kreativitet, og tilbyder de faciliteter, den atmosfære og de medarbejdere som gør en forskel, hvad enten de ønsker at vide eller lære mere, slappe af, lege eller adspredte sig eller skabe nye idéer og mødes med andre mennesker.

Konkret kan vi den 1.1.2009 se, at

- Børnebiblioteket er nyindrettet med rum til forskellige grupper af børn, for at skabe et mere spændende tilbud med nye typer oplevelser til flere typer af børn
- Filialer, bogbusser og hovedbiblioteket har mere plads til præsentation og færre materialer
- Vi har en bogbus indrettet efter principperne om det forunderlige hus

Web-vejen

2009: Borgerne møder Randers Bibliotek flere forskellige steder (fysisk og på web), hvor de frit kan afprøve nye teknologier og få individuel vejledning i brugen af dem, uanset deres forudsætninger. Vores netværksted er et attraktivt tilbud med den nyeste teknologi. Som medarbejdere eksperimenterer vi med teknologien og udforsker nettets muligheder.

Konkret kan vi den 1.1.2009 se, at

- Web 2.0 er en integreret del af vores bibliotekstilbud og kommunikation
- E-læring er en synlig del af vores virksomhed

Ud af huset

2009: Randers Biblioteks medarbejdere arbejder udenfor bibliotekerne sammen med andre om at understøtte og forbedre læring, oplevelser og projekter, der hvor behovene er. Vi møder nye målgrupper og præsenterer bibliotekets mange tilbud. Vi tager initiativ til at oprette og tilkoble os lokale og nationale netværk og samarbejder for at udvikle samtænkningen i bl.a. integrationsarbejdet, læring, kulturelle arrangementer og i biblioteksbejningen af børn og unge.

Konkret kan vi den 1.1.2009 se, at

- Vi samarbejder med andre om musikarrangementer
- Vi samarbejder med andre om integration

Dogmeregler for vejen til målet

1. vi skaber flere forskellige "butikker i butikken", der er sin målgruppe bevidst
2. vi skaber rum til de forskellige aldersgrupper og grupper af børn og unge
3. vi skaber gode, forskellige rum til læring og idéudvikling, alene og sammen med andre
4. vi indretter fleksibelt med god plads til mennesker og præsentation af tilbud
5. vi har færre materialer (i forhold til 1.1.2007) men bruger mere plads til at præsentere dem vi har
6. vi arbejder med at integrere visuel kommunikation mere og mere i formidlingen
7. vi bruger nye teknologier i præsentation, i skiltning, i læring, til borgernes oplevelser og adspredelse og i interne arbejdsprocesser
8. vi opsøger og byder borgerne velkomne, så vi kan lære hinanden at kende
9. vi skaber synlig dynamik og bevægelse i det forunderlige hus – dagligt, ugentligt, månedligt
10. vi skaber luft til udvikling ved at,
 - a. nedlægge nogle typer materialer og aktiviteter og erstatte dem med andre
 - b. have fokus på at forenkle arbejdsgange
11. vi målretter "biblioteksorientering" til specifikke grupper og arbejder på at gøre biblioteket kendt som en opsøgende samarbejdspartner
12. vi arrangerer i samarbejde med lokale foreninger og samarbejder med lærere/undervisningsinstitutioner
13. vi giver integrationsområdet et særligt fokus

2 vigtige ressourcer

Brugerinvolvering

2009: For at gøre vores bibliotekstilbud endnu bedre og for at imødekomme en stigende forventning om borgerinddragelse:

- involverer vi brugerne i dialog
- involverer vi brugerne praktisk i vores projekter
- involverer vi brugerne i idéudvikling og evaluering af vore tilbud
- undersøger vi hvem brugerne og ikke-brugerne er og hvilke behov og ønsker de har
- engagerer vi brugere til at hjælpe og inspirere andre brugere

Konkrete tiltag: Hvordan involverer vi brugerne og hvordan implementerer vi deres behov/ønsker i bibliotekets tilbud?

- Brugerundersøgelse: spørgeskema, hjemmeside, fokusgruppe
- Nyt dialogforum med vores brugere - fra brugerråd til ambassadører
- Statistisk kortlægning af brugergrupper

Medarbejdere

2009: Medarbejderne er forskellige mennesker, som hele tiden udvikler sig og som føler sig kompetente og værdsatte af kolleger, ledere og brugere. Ledere og medarbejdere understøtter arbejdsmiljøet med mange forskellige tiltag.

Konkrete tiltag:

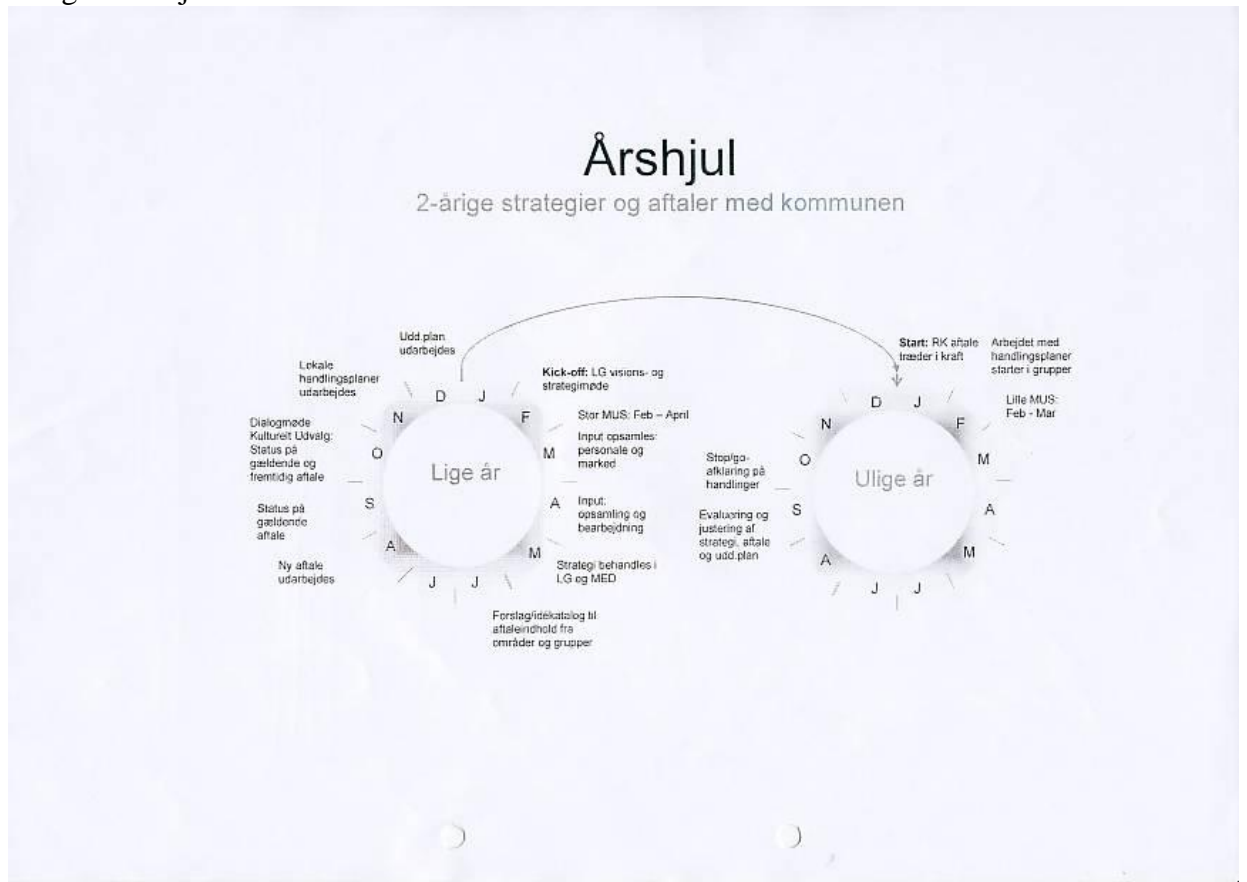
- Mere målrettet kompetenceudvikling for den enkelte
- Udviklingsdage i områderne
- Medarbejderinvolvering i udvikling og projekter
- Arbejdsopgaver prioriteres løbende
- Tilbud om medarbejderbåndforbindelse
- Attraktive kontorer, mødelokaler og bagland
- Studieture og sociale arrangementer
- Ansætte hjælp til de opgaver, som ikke kan eller bør løses af de faste medarbejdere

Første prioriteter (økonomisk og tidsmæssigt)

- Nyindretning af dele af biblioteker med "butikker i butikken" og gode opholdsrum/siddepladser. Her prioriteres musik og nye medier samt børnebiblioteket i hovedbiblioteket højest
- Færre gamle og flere nye materialer og en anden præsentation af disse
- Bedre kommunikation med borgerne/brugerne
- Vi har brugere, der er vores ambassadører
- Strategisk udvikling af medarbejdernes kompetencer
- Specielt på integrations- og musikområdet støtter vi de lokale netværk

Ledergruppen 12.03.2007

Bilag 2: Årshjul

Bilag 3: Handleplan

Opfølgning på handleplaner i forhold til kontrakt 2008 og strategi.

Musikområdet:

Musikvejviser på nettet er på vej. Erhvervsrelateret projekt med Biblioteksskolen.

Musikbibliotekets Myspace profil, som har vist sig at være et meget effektivt netværk redskab, der skaber god kontakt til musikerne i byen

Opfordring til lokale musikere til at give os deres cd'er til udlån har resulteret i, at vi har fået mange cd'er med lokal musik. Månedens lokale musikere på vores Myspace-profil. Podcast om musikken i Randers, hvor månedens musikere interviewes. Samarbejde med Von Hatten er ved at være etableret. Samarbejde med Værket omkring koncerter planlægges.

Netmusikken er i vækst – vi kan købe flere point og opnå højere stigning end de 15%.

Forbedret nodeservice på nettet. Skal det markedsføres?

Udlån af MP3-afspillere og tankstation med netmusik på biblioteket. Opfølgning?

Musikblog – afventer at indretningen gøres færdig og tekniske vanskeligheder afklares.

Ny indretning musik – det forunderlige rum – bedre formidling med genreinddelte materialer

Arrangementer med Korby Randers i anledning af Sangens år.

Mangler – 1-2 koncerter med lokale bands.